

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

The Relationship between the Academic Administration and the Effectiveness of Schools
under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization

ดร.สงวนพงศ์ ชวนชม

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

E- mail : chuanchom_1965@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) เพื่อหาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความสัมพันธ์อย่างง่าย และค่าความสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างบริหารงานวิชาการด้านต่างๆ กับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่สัมพันธ์ และส่งผลโดยตรงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ถึงร้อยละ 65

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ การบริหารงานวิชาการ ประสิทธิภาพสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of academic administration practices of schools 2) to study the level of the effectiveness of schools 3) to find out the relationship between the academic administration and the effectiveness of schools, and 4) to find out the multiple correlation between the level of academic administration and the effectiveness of schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization. The research samples were 377 educational personnel who were administrators, heads of academic affairs, heads of group learning and the teachers in schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization. The data were collected by a five-rating scale questionnaire and analyzed by the computer programs to find out the percentage, mean, standard deviation, simple correlation and multiple correlation.

The research results were as follows :

1. The level the academic administration of schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization were in the high level, both as the whole and by each aspect. 2. The effectiveness of the schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization was in the high level, both as the whole and by each aspect. 3. The academic administration and the effectiveness of schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization were positively significantly correlated at 0.01 level. Regarding by each aspect, it was found that the academic administration and the effectiveness of schools were positively significantly correlated at 0.01 level. 4. The results of multiple correlation revealed that the academic administration and the effectiveness of schools were positively statistical significantly correlated at 0.01 level. There were four aspects of academic administration, such as the development of quality assurance in education, the curriculum development, the internal supervision and the development of innovation media and educational technology which directly related to the effectiveness of schools and effected it 65 percent.

Keywords : Relationship Academic Administration Effectiveness of Schools

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 3 สิทธิ เสรีภาพของปวงชนชาวไทย ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการจัดการศึกษา มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดได้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พัฒนาระบบการบริหารการศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการพัฒนางานด้านการบริหาร และจัดการศึกษา 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา 3) การบริหารงานงานวิชาการ 4) การดำเนินงานงบประมาณ และ 5) การบริหารงานทั่วไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 กำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น และมาตรา 42 กำหนดว่าให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมี

หน้าที่ในการประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการ การศึกษา รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการ การศึกษาขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2553 : 1) ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 มีการแบ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัด โครงสร้างอัตราากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง โดยใช้องค์ประกอบในการพิจารณา 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จำนวนเงินงบประมาณรายได้ 2) ขนาดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 3) จำนวนหน่วยการ ปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ 4) จำนวนข้าราชการปัจจุบัน และ 5) จำนวนอำเภอ และกิ่งอำเภอแต่ละองค์ประกอบมีน้ำหนัก คะแนนที่แตกต่างกัน คะแนนรวมทั้งสิ้น 1,000 คะแนน ทำให้ การจำแนกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกลุ่มองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขนาดใหญ่ จำนวน 19 แห่ง กลุ่มองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขนาดกลางจำนวน 38 แห่ง และกลุ่มองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขนาดเล็ก จำนวน 18 แห่ง (ปธาน สุวรรณมงคล, 2547 : 114-115)

การบริหารงานในสถานศึกษา นับได้ว่าการบริหาร งานวิชาการเป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ ความสำคัญ ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทาง วิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเพียงใด นั้นขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 2) การที่สถานศึกษาจะมีประสิทธิผล หรือมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับที่กำหนดจุดมุ่งหมาย ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรใน สถานศึกษา มีการวางแผน กำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ ชัดเจน มีการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล เพื่อปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้ทันการเปลี่ยนแปลง และ ตอบสนองความต้องการของชุมชน

จากผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการบริหาร งานวิชาการสถานศึกษาตามความเห็นของครู สังกัดองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” ของ สุปราณี ชินโน (2556 : 86) ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ระดับปานกลาง โดยเรียงปัญหาการบริหาร งานวิชาการจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาด้าน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ปัญหาด้านการนิเทศ ภายในสถานศึกษา ปัญหาด้านการวัด ประเมินผล และเทียบ โอนการเรียนรู้ และปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาตามลำดับ และจากรายงานผล การวิจัยการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดของ นางเยาว์ อุทุมพร, (2553 : 192-193) ได้มีข้อเสนอแนะต่อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนี้ คือ 1) เร่งรัดพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อหรืออบรมในสาขาวิชาหรือเนื้อหา สาระที่ต้องสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดีตามมาตรฐาน การศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทางวิชาการให้มากขึ้น มีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ และการประเมินผลการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน 3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา และ อปท.อื่น เพื่อพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษาในสังกัด อบจ. 4) จัดให้มีแผนพัฒนา สถานศึกษาที่รับการถ่ายโอนที่ชัดเจนทางด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษาด้านการพัฒนา ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ 5) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และ จัดสรรทรัพยากรทางการจัดการศึกษาให้เหมาะสม เพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา 6) จัดระบบนิเทศ ช่วยเหลือ สนับสนุน และกำกับติดตามการจัดการศึกษาแก่ สถานศึกษาที่ถ่ายโอนแล้วเพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษา และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เกิดความเข้มแข็ง และนำผลการประเมินมาใช้เพื่อปรับปรุง

และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 8) ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาของ อบจ. โดยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากองค์กรภาครัฐ และเอกชนต่างๆ และกำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติให้องค์กร หน่วยงาน เอกชน ที่เข้ามาเป็นเครือข่ายให้ความร่วมมือ 9) กำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาที่สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับผู้รับบริการอย่างชัดเจน และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยทำการสำรวจ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในเขตบริการของ อบจ. แต่ละแห่ง 10) มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่สร้างความเสมอภาคทางด้านคุณภาพให้กับผู้รับบริการ โดยการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง ให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนกับครูที่มีคุณภาพที่มีวุฒิ และประสบการณ์เชี่ยวชาญตรงตามภาระงานที่สอน และ 11) กระจายอำนาจให้สถานศึกษาโดยมอบอำนาจการบริหาร และตัดสินใจให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัว และสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็น ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการบริหารงานในสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับหรือผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษา พิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน และความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา (กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ, 2536)

จากปัญหาการบริหารงานวิชาการ และรายงานผลการวิจัยการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดนครราชสีมาว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร และผลจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการบริหาร และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานทางวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
4. เพื่อหาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการปฏิบัติระดับมาก
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก
3. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยใช้แนวคิดการบริหารงานวิชาการของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 3) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553 : 33) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 15 – 16) สรุปมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดและการประเมินผล 4) การวิจัยวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศภายในสถานศึกษา และ 8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษาใช้แนวคิดของ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008 : 292) เกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนในการบริหาร และพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. หน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และวางแผนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ประจำปีการศึกษา 2556 จากสถานศึกษาทั้งหมด 29 แห่ง จำนวน 377 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.990 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลสถานศึกษา เท่ากับ 0.993

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 377 ฉบับ และไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยหาค่าความสัมพันธ์อย่างง่าย และความสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การบริหาร

งานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.833 ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสัมพันธ์ภายในด้านการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ซึ่งความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้านของการบริหารงานวิชาการ พบว่า ค่าที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับประสิทธิภาพสถานศึกษา คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงสุด ($r = 0.729$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.705$) และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.665$) ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผล มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำสุด ($r = 0.646$)

4. ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .806 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายใน

สถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่สัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ส่วนการบริหารงานวิชาการอีก 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ที่มีความสัมพันธ์ร่วมหรือสมทบไปกับ 4 ด้านแรก หรือกล่าวได้ว่า ด้านการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา อธิบายหรือส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาถึงร้อยละ 65 นั่นคือ ประสิทธิภาพร้อยละ 65 ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก และเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมหรือการจัดประสบการณ์ที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจทางวิชาการไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้มาตรฐาน

มีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งในการจัดการศึกษานั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษา ไว้ 5 ประการ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา, 2555 : 151) คือ 1) ส่งเสริม และพัฒนาระบบ การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา 2) พัฒนา และเตรียม บุคลากรทางการศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีทักษะ และศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน 3) สนับสนุนให้มีการนำระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเป็นเครื่องมือ และประกอบการ ศึกษาเป็นเครื่องมือชุมชน และประชาชนทั่วไป 4) สนับสนุน ศูนย์คอมพิวเตอร์ระดับชุมชน เพื่อเพิ่มทักษะประชาชนใน ชุมชน สนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนทุกหมู่บ้านทุกระดับ เตรียมพร้อม และตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่อาเซียน ในทุกด้าน เช่น ด้านแรงงาน ด้านอาชีพ ฯลฯ โดยเฉพาะ ด้านการใช้ภาษาในสังคมอาเซียน เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น และ 5) ส่งเสริมการศึกษา ในระบบ นอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภางค์ วงษ์นาคเพชร ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล สถานศึกษาพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยรวม และ รายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความสามารถใน การผลิตผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป้าหมาย และความสำเร็จของ สถานศึกษาเป็นสิ่งที่ท้าทายการบริหารงานของผู้บริหาร และ ผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวังที่จะบริหารให้สถานศึกษามี มาตรฐานทางวิชาการสูง องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีคุณภาพด้วยการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพ ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม ก้าวหน้าสู่มาตรฐานสากล เป้าหมายการจัดการศึกษายึดตาม แนวทางตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ

(องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2551 : 4) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก ซึ่งในการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะต้องสร้าง ความเจริญให้บุคคลใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม และด้านจิตใจ ทัศนคติทางบวกจะเป็นผลมาจาก ผู้เรียนได้ศึกษาครบถ้วนทั้ง 4 ด้าน ผู้ที่มีทัศนคติทางบวก เป็นผู้มีความรู้สึก และแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของสังคม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสามารถ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดี และทำให้นักเรียนพัฒนาตนเอง มีเจตคติ ต่อการศึกษาเล่าเรียนที่ดี เป็นที่พอใจของผู้ปกครอง (Hoy & Miskel, 2008 : 305) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาประกอบด้วยบุคลากรหลายฝ่ายทำงาน ร่วมกัน บุคคลแต่ละคนมีความคิด ค่านิยม ความต้องการ และเป้าหมายต่างกัน ความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นได้ (Glickman, 1990 : 308) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารความขัดแย้ง ให้อยู่ในระดับเหมาะสมจะมีผลต่อการพัฒนางาน เพราะถ้า ความขัดแย้งมากเกินไป จะทำให้ไม่เกิดความไว้วางใจ ขาดความร่วมมือในการทำงาน นำไปสู่การลดประสิทธิภาพใน การทำงาน ย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ มโนวัฒนา (2549 : 75) ผลการวิจัยประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาราชบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ โสภางค์ วงษ์นาคเพชร (2553 : 77) ผลการวิจัยประสิทธิผล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความเห็นว่ การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกโดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบ ประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร

การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำรายงาน ประเมินตนเอง เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินจากภายนอก ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 ตัวบ่งชี้ที่ สมศ. กำหนดสะท้อนประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างเช่น ตัวบ่งชี้ผลผลิต - ผลลัพธ์ (Output - Outcomes) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และด้านกระบวนการจัดการศึกษา และปัจจัยสนับสนุน (Process) เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ และการพัฒนาสถานศึกษา ผลจากการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา นำมาพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา ที่มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมและสร้างสรรค์ให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้ประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นโดยอาศัยบุคลากรในโรงเรียน การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหา ตลอดจนพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อองค์การหรือสถานศึกษา ส่วนการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลต่ำที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน หลังจากการเรียนการสอนแล้ว ดังนั้น การวัดและประเมินผลอาจสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาน้อยกว่าการบริหารงานวิชาการด้านอื่นๆ เพราะการวัดและการประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่ช่วยตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อย่างไรก็ตาม ผลจากการวัดและประเมินผลจะทำให้ครูรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหรือวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนได้

4. จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างการบริหารงานวิชาการด้านต่างๆ กับประสิทธิผลของสถานศึกษาปรากฏว่า มีความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.806 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สื่อการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้น ครูผู้สอนต้องทำการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พร้อมๆ กับการผลิต และการใช้สื่อการเรียนรู้การใช้สื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งการบริหารงานวิชาการทั้ง 2 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ส่วนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก แนะนำ ชี้แนะ เพื่อพัฒนาปรับปรุง แก้ไข พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูง การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการชี้แนะครู ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการวัดและประเมินผลด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์ร่วมหรือสมทบกับ 4 ด้านแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน ความสัมพันธ์

ภายในทางบวกลูกอยู่ในระดับสูง คุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาการขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กับประสิทธิผลสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านมากเท่าใด ประสิทธิผลของสถานศึกษาก็จะคล้อยตามกันโดย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาควรให้ความสำคัญในการแสดงบทบาทการบริหารงานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นลำดับต้นๆ มุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา จึงทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการจัดหาแหล่งเรียนรู้เป็นบทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาควรให้ความสำคัญในการรวบรวม จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ และจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.3 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง ผู้บริหารสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาควรส่งเสริมให้ครู และบุคลากรในสถานศึกษาตระหนัก และเห็นความสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้เทคนิค วิธีสอนแบบใหม่ๆ และจัดกิจกรรมที่หลากหลาย จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้สื่อการสอนกระตุ้น จูงใจผู้เรียน และมีวิธีวัด และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันทางวิชาการ เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่ต้องการให้สถานศึกษามีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ควรมุ่งเน้นการบริหาร และพัฒนาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้นเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในภาคตะวันออก เชียงเหนือ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับต่างๆ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี ได้รับความกรุณาอย่างดียิ่ง จากศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ราชบัณฑิต รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดา ทัพสุวรรณ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ เจริญวัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ตันยะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย และขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. 2536. “ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน.” ปรินญา นิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นงเยาว์ อุทุมพร. 2553. รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

ปธาน สุวรรณมงคล. 2547. การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. 2553. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ หาดใหญ่ : โรงพิมพ์นำศิลป์.

วิรัตน์ มโนวัฒนา. 2549. “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550. รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

_____. 2553. รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สุปราณี ชินโน. 2556. “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร. 2553. “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สุพรรณบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. 2551. การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา.

G .D. Gickman. 1990. *Developmental Supervision : Alternative Practice for Helping Teachers Improve Instruction*. Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development.

Hoy K. Wayne and Miskel, Cecil. 2008. *Educational Administration : Theory, Research, Practice* Singapore : McGraw-Hill.